

Søknad – Operasjon Dagsverk 2023

Søkerorganisasjon: Menneskerettighetsfondet

Tema for søknaden: Hvordan drive trygg digital aktivisme i Midtøsten for ungdommer

Aktuelle land: Libanon, Palestina og Tunisia

Sammendrag: I Midtøsten har ungdomsaktivisme på sosiale medier og digitale plattformer spilt en viktig rolle i kampen for demokrati og menneskerettigheter. Siden den arabiske våren har myndigheter strammet inn på rommet til sivilsamfunnet og blant annet investert enorme midler i digital overvåkning og undertrykkelse. Dette har gjort hverdagen til ungdomsaktivister og menneskerettighetsforkjempere svært farlig og risikofyllt. Det er et tydelig behov for at ungdommer som er engasjert i menneskerettigheter og aktivisme får en sterkere forståelse for truslene og utfordringene de står overfor i dette landskapet. Menneskerettighetsfondet ønsker derfor for å tilrettelegge for at ungdomsaktivister har de ressursene, kunnskapen og redskapene som kreves til å møte disse digitale truslene og utfordringene på en bedre måte. Vårt mål er at ungdomsaktivister i disse landene er styrket i sin kamp for menneskerettigheter i en digital verden, at det blir tryggere å drive med digital aktivisme, og at ungdom bidrar til å påvirke samfunnet i sin digitale og fysiske menneskerettighetskamp. Programmet innebærer å gi direkte støtte til lokale ungdomsorganisasjoner i Libanon, Palestina og Tunisia som jobber med aktivister innenfor digital sikkerhet og menneskerettigheter. Videre planlegges det for at ungdommer på tvers av disse landene samles for å dele erfaringer, delta på workshops, kurs, bygge nettverk og å lansere digitale kampanjer som promoterer digitale og menneskerettigheter. Det er anslått at over 3000 ungdommer vil delta på programmets prosjektaktiviteter og blir styrket i sin menneskerettighetskamp. Ungdom i Norge og Midtøsten er klar over truslene og utfordringene man møter på sosiale medier og digitale plattformer, men konsekvensene og trusselbildet er annerledes på tvers av disse geografiske områdene. Med programforslaget sitt digitale fokus er det mange koblingspunkter mellom ungdom i Norge og Midtøsten som kan engasjere elever på ungdoms- og videregående nivå i Norge.

Del 1) Program

1.1 Problembeskrivelse

Ungdom lever livene sine på digitale plattformer både i Norge og i Midtøsten. Sosiale medier brukes til å møte jevnaldrende, holde kontakt, lage avtaler og arrangementer. Det er blitt en viktig plass for å mobilisere for kollektive handlinger blant unge etter hvert som aktivismen har beveget seg fra gata til digitale arenaer. Her er sosiale medier og digitale redskaper svært viktige mobiliseringsverktøy for å tvinge frem positiv endring for norsk og arabisk ungdom. I Midtøsten er ungdom svært tilstedeværende på nett og den årlige undersøkelsen [Arab Youth Survey 2019](#) påpekte at 9/10 ungdommer i alderen 18-24 er på sosiale medier hver dag. 80% av ungdom peker på sosiale medier som hovedkilde til nyheter. [Google](#) anslår at ungdom i regionen poster dobbelt så mye i sosiale medier sammenlignet med resten av verden.

Livet på digitale plattformer er ikke uten farer. I Januar 2022 ble aktivisten, Ebtisam Al-Saegh, som var tilknyttet et NHRF-prosjekt [hacket og rammet](#) av et såkalt 'spyware' angrep av en ukjent aktør. Telefonen ble da brukt til å spille inn hennes samtaler, og all hennes personlige informasjon og kommunikasjon ble gjort tilgjengelig for dem som overvåket henne. «*Jeg lever i daglig frykt og er redd for å ha telefonen ved siden av meg*» forklarte hun. Denne avskrekkende effekten av slike angrep er svært vanlig blant menneskerettighetsforkjempere. I Norge kjenner vi digitale trusler mest fra nettmobbing, spredning av uønsket informasjon, trakassering, og andre digitale trusler som gjør at unge vegrer seg for å ytre seg om sosiale og politiske spørsmål. Selv om ungdommer i Norge kan kjenne seg igjen i det digitale landskapet og dens utfordringer kan konsekvensene av å bli rammet av slike opplevelser eller digitale angrep for en ung person i Midtøsten ha langt større konsekvenser. Unge aktivister her kjemper mot autoritære regimer, som utvikler og bruker digitale verktøy for å slå ned på de som kjemper for menneskerettigheter. Dette har gjort at livet på digitale plattformer har blitt meget farlig for ungdomsaktivister som aksjonerer for en mer rettferdig verden.

Betydningen av disse digitale redskapene viste seg for alvor i 2010 under den Arabiske Våren da en bølge av demokrati skylte over autoritære regimer i Midtøsten. Store folkelige opprør skapte håp om menneskerettigheter, bedre styresett og slutt på undertrykkelse. I mange land fikk man gjennomslag for frihet og presset statsoverhoder til å forlate postene sine. De unge stod aller fremst i dette opprøret, og fremveksten av sosiale medier som Facebook og Twitter er løftet frem som en viktig forklaring for mobiliseringen. Det begynte i Tunisia, fortsatte inn i Egypt og folkemobiliseringen på gata spredte seg raskt videre til Gulf-landene, Syria og andre land i regionen. Derimot ble fredelige demonstrasjoner gradvis møtt med voldelige virkemidler og Saudi Arabia ledet frem i en reaksjonær motbevegelse. I dag er det lite optimisme å spore ettersom mange av landene er i dag styrt av enda mer autoritære regimer enn de som hadde makten før den arabiske våren. Myndighetene så i 2011 hvilken trussel disse digitale plattformene kunne være for dem som en arena for fri ytring og meningsmangfold. Disse regimene har blitt mer innbitte og sofistikerte i deres bruk av ressurser og virkemidler for å demme opp om demokratisering og folkelig motstand, og det er særlig innenfor digital teknologi at de mest inngripende redskapene og taktikkene utvikles for å stramme inn på sivilsamfunnet.

I kjølvannet av protestene i 2011, skapte flere regimer såkalte [cyberkriminalitetslover](#) som skal regulere desinformasjon og såkalt cyberkriminalitet på digitale plattformer, digital støtte til terrorisme og lignende. Disse har blitt ordlagt på en måte som tillater misbruk for å ramme kritiske stemmer og derfor bryter med ytringsfriheten. I praksis betyr dette sensur av ytringer på blant annet sosiale medier. Målrettet nedstengning av internetttilgang er et annet aktivt brukt metode for å sensurere og kontrollere informasjonsflyten under perioder med protest og folkelig mobilisering. Den digitale rettighetsorganisasjonen Access Now [dokumenterte](#) en femdobling av antallet nedstengninger i Midtøsten fra 2020 til 2021. Overvåkingsteknologi slik den som rammet Ebtisam har spredt seg i faretruende fart i Midtøsten og flere FN eksperter har [oppfordret](#) det internasjonale samfunnet å bannlyse salg av slik teknologi på

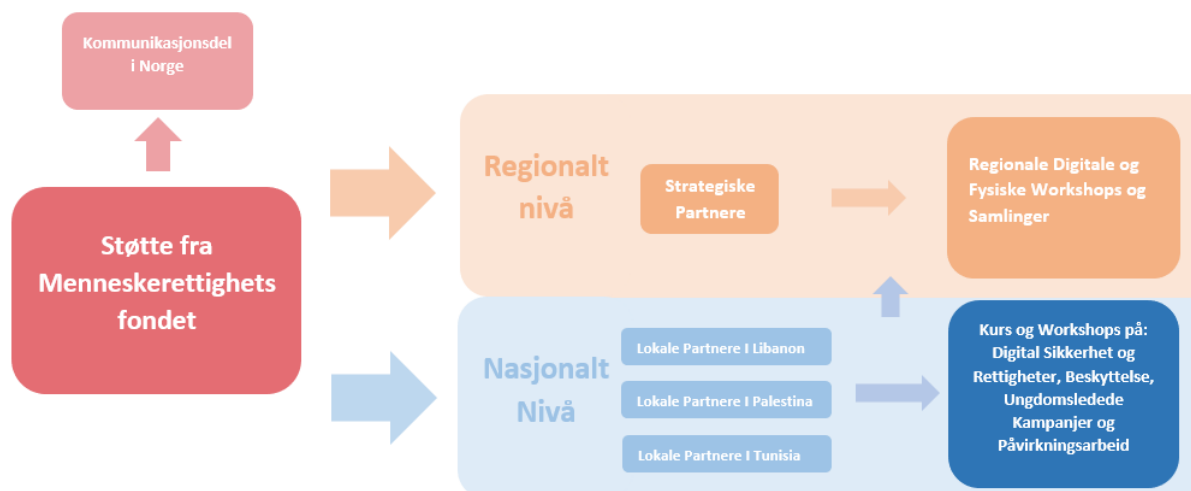
grunn av trusselen de utgjør for menneskerettigheter. Programvaren «Pegasus» er den mest kjente av disse og installeres på mobiltelefoner i det skjulte og tillater innsamling av informasjon, gir full tilgang til alle funksjoner samt overvåkning av folk som bruker og befinner seg i nærheten av telefonen. Den Saudiske dissidenten [Jamal Kashoggi](#) ble overvåket ved bruk av denne teknologien og til slutt myrdet. Overvåkningsteknologi brukes til målrettede angrep mot aktivister og menneskerettighetsforkjempere for å true og avskrekke dem fra politisk engasjement, for å infiltrere deres nettverk og for å samle informasjon om andre aktivister. [Kvinnelige aktivister](#) er særlig utsatt ettersom politiske, sosiale og kulturelle forhold i regionen gjør at myndigheter enkelt kan bruke personlig informasjon i svertkampanjer, utpressing og såkalt 'doxing'¹ for å ramme aktivister. I tillegg har flere av regionens rike stater investert enormt i teknologi for masseinnsamling av data av innbyggere i et forsøk på å kontrollere befolkningen. Det er knyttet særlig bekymring rundt økende bruk av ansiktsgjenkjenningsteknologi i blant annet [Emiratene](#) og Israels [overvåkning](#) av palestinere. Vi ser at autoritære regimer lærer av hverandre når det gjelder bruk av slike redskaper. Derfor er det viktig at vi bidrar til at ungdomsaktivister også kan lære av hverandre hvordan svare effektivt på disse truslene.

Disse truslene utgjør det digitale landskapet som en ny ungdomsgenerasjon møter i det de trer inn i aktivisme og engasjement for menneskerettigheter. Mot dette bakteppet ønsker Menneskerettighetsfondet å bidra til å styrke regionens ungdomsaktivister å stå i menneskerettighetskampen på en bedre måte, samt å bidra til å rekruttere ny ungdom inn i en nasjonal og internasjonal menneskerettighetsbevegelse. Tiden etter den arabiske våren har vist at det er behov for en sterkere forståelse av de digitale truslene sivilsamfunnet og aktivister står overfor. Den massive investeringen i digital overvåkningsteknologi og autoritære virkemidler utsetter nye generasjoner av ungdomsaktivister for stor risiko og truer med å avskrekke ungdom fra å engasjere seg for menneskerettigheter. Det er et tydelig behov for at regionens ungdomsaktivister får sterkere digital dømmekraft og evner til å navigere tryggere på digitale plattformer i deres kamp for endring. Vi ønsker å tilrettelegge for at de har ressurser, kunnskap og redskaper til å møte digitale trusler og utfordringer på en tryggere måte.

1.2 Programforslag

Dette programmet er strukturert på to overordnede nivåer: 1) direkte støtte til lokale ungdomsorganisasjoner i Libanon, Palestina og Tunisia som jobber med menneskerettigheter, og 2) et regionalt program ledet av den strategiske partneren Gulf Center for Human Rights (GCHR) som tar sikte på å bringe ungdom fra landene sammen for kurs, workshops og kampanjer innenfor samme tematikk.

Figur 1: Skisse av programmets struktur

¹ Doxing eller doxxing er offentliggjøring av personlig informasjon om et individ eller en organisasjon, vanligvis gjennom Internett.

1.2.1 Direkte støtte til ungdomsorganisasjoner i Libanon, Palestina og Tunisia

Kjernen av Menneskerettighetsfondet sitt arbeid er direkte støtte til lokale organisasjoner som jobber der menneskerettighetsbrudd skjer. Målsetningen er å gi støtte til grasrotorganisasjoner som arbeider for rettigheter til utsatte og marginaliserte grupper og individer slik at de selv kan mobilisere og ta ledelsen i kampen for egne rettigheter. Gjennom konsultasjoner i samarbeid med GCHR har Menneskerettighetsfondet identifisert disse tre landene på grunn av behovet for den type støtten vi kan tilby, utbredte brudd på menneskerettigheter og digitale trusler i disse landene, og tilstedeværelsen av et aktivt sivilsamfunn som vi kan jobbe sammen med. Disse kriteriene bidrar til vår analyse at vi kan oppnå resultater særlig i disse landene. Gjennom GCHR sin tilstedeværelse i Libanon har Menneskerettighetsfondet kompetanse på dette landet, og vi har støttet sivilsamfunnsorganisasjoner i Israel/Palestina i lang tid. Tunisia er valgt på grunn av den særskilte politiske situasjonen i landet og GCHR sine gode nettverk der. Disse lokale partnerne vil jobbe med ungdom og drive med aktiviteter som bidrar til økt sikkerhet, motstandsvilje og redskaper til ungdomsaktivister. Prosjektene vil omhandle digital sikkerhet, rettigheter og sørge for at ungdommer som er opptatt av menneskerettighetsspørsmål får et treningsprogram slik at de er bedre rustet til å møte de fysiske og digitale utfordringer man møter som aktivist i regionen. Selv om hovedfokuset ligger på digital sikkerhet og rettigheter, vil treningsprogrammet struktureres på en *holistisk* måte som takler både de digitale, fysiske og mentale utfordringene menneskerettighetsforkjempere møter i deres arbeid. Disse ungdomsaktivistene vil så bruke sine nye ressurser og ferdigheter til å selv utforme og gjennomføre kampanje- og påvirkningsarbeid i sine land. Menneskerettighetsfondet kommer til å støtte prosjekter lokalt som fokuserer på både tradisjonelle og innovative metoder, inkludert:

- Rekruttering, kursing og trening av ungdomsaktivister innenfor digital sikkerhet, generell sikkerhet, psykososial støtte (mental helse), og annen type beskyttelsesarbeid som bidrar til sikkerhet og det å ruste aktivister til å stå i kampen lengre
- Ungdomsledede kampanjer og påvirkningsarbeid som promoterer menneskerettigheter nasjonalt og regionalt
- Nettverkingsarbeid for å etablere et bredere og mer mangfoldig støtteapparat for ungdomsaktivister
- Koble partnerorganisasjoner og ungdomsaktivister opp mot nasjonale og internasjonale beskyttelsesmekanismer for menneskerettighetsforkjempere (fks. opp mot organisasjoner som tilbyr støtte og sikkerhet, ulike mandater i FN-systemet, ambassader, og lignende)

Lokale partnere kommer til å bli identifisert og valgt gjennom en åpen utlysningssprosess der vi lyser ut tematikken, krav og kriterier for å motta midler. Utlysningen vil bli publisert offentlig og bli spredt i våre nettverk blant sivilsamfunnet i disse tre landene. Kriteriene vil bli utviklet i samarbeid med våre strategiske partnere for å sikre lokal medvirkning og møte deres behov for sikkerhet innenfor en veldig sensitiv tematikk. Menneskerettighetsorganisasjoner som møter følgende kriterier, vil bli prioritert:

- Organisasjoner med lang erfaring innenfor menneskerettighetsarbeid, digital sikkerhet og/eller psykososial støtte til menneskerettighetsforkjempere
- Organisasjoner som er ledet av og/eller har sterk representasjon av ungdom
- Organisasjoner med sterk kvinnelig representasjon i staben og ledelsen
- Organisasjoner som har en inkluderende måte å jobbe på når det gjelder kjønn, minoriteter og personer med funksjonsnedsettelse
- Organisasjoner med en mangfoldig ledelse med representasjon av målgruppene i beslutningsprosesser

Valg av lokale organisasjoner vil bli gjennomført med delaktighet fra våre strategiske partnere, men endelig beslutning tas av Menneskerettighetsfondet. Gjennom 35 år har vi etablert gode rutiner, praksiser og verdier som veileder oss i tilskudsarbeidet opp mot lokale

menneskerettighetsorganisasjoner. Alle mulige søkere vil gjennomgå vår standard evalueringsprosess og vurderes av minst tre prosjektkoordinatører i vår stab. Denne evalueringen vil foregå i vår sikre prosjekt- og saksbehandlingsdatabase ([INDUCT](#)). Prosjektoppfølgning og rapportering er også integrert i dette systemet for å sikre gode rutiner og verktøy i prosjektoppfølgning.

1.2.2 Regionalt program ledet av strategiske partnere

Menneskerettighetsfondet skal jobbe med det vi kaller *strategiske partnere*. Dette innebærer organisasjoner som vi har identifisert tidligere i prosessen som kommer til å ha et større programmatisk ansvar, jobber på et regionalt nivå med tematisk fokus, og som vil ha en rolle i utviklingsfasen for å bidra til lokal medvirkning. Hensikten med strategiske partnere er å *binde programmet sammen* og sørge for at det er en sterkere forbindelse mellom programaktivitetene i de tre programlandene. Hoved strategisk partner er Gulf Center for Human Rights (GCHR) som Menneskerettighetsfondet har jobbet sammen med siden 2017 på beskyttelse av menneskerettighetsforkjempere i Midtøsten. GCHR vil lede og koordinere et regionalt program på digitale- og menneskerettigheter for ungdom som vil innebære å bringe ungdom sammen fra de tre prosjektlandene for å bidra til workshops, kurs, ungdomsledede kampanjer og bygge sterkere koblinger mellom ungdomsaktivister som er opptatt av menneskerettighetsspørsmål. Videre planlegger vi å jobbe med en ungdomsorganisasjon fra Tunisia som vil ha en sentral rolle og bidra med ungdomsmedvirkning i det regionale programmet. De vil lede og fasilitere kampanje- og påvirkningsarbeidet som planlegges fra samlingene og gjennomføres i etterkant. Vi har identifisert to potensielle partnere som vi ønsker bringe inn som strategisk ungdomspartner. Vår erfaring og konsultasjoner med ungdomsorganisasjoner har vist oss at det er behov for å samle ungdomsaktivister på tvers av land. Slik kan de sammen og på egne premisser danne felles forståelse for utfordringene de møter og finne løsninger på disse. Arbeidet vil innebære regionale workshops og samlinger samt digital møter i forkant som skal tilrettelegge for medvirkning og forberedelse til de fysiske samlingene. Hensikten er å hjelpe ungdomsaktivister løfte blikket og se seg selv som en del av en større menneskerettighetsbevegelse, og sammen utvikle kampanjer og tiltak for å adressere viktige saker for dem.

a. Digital sikkerhet og rettigheter (digital del)

Innledningsvis vil GCHR kartlegge sikkerhetsbehovene og kunnskapen til ungdomsdeltakere for å tilrettelegge et skreddersydd digitalt program for dem. Deltakere vil bli plukket ut fra de lokale partners prosjektaktiviteter. Deretter vil det foregå omtrent 15 'online kurs' for å diskutere digital beskyttelse, sikkerhet og tiltak som styrker deres digitale aktivisme og bidrar til sikker kommunikasjon mellom deltakere og kursledere. Deltakere vil også motta individuell rådgivning der det er ekstra behov for sikkerhet. Den libanesiske digitale sikkerhetsorganisasjonen [SMEX](#) vil være tilgjengelig 24/7 gjennom hele programperioden for rådgivning og bistand til utsatte ungdomsaktivister, og de vil også være ansvarlige for mange av de mer avanserte kursene på digital sikkerhet og trygg kommunikasjon. Målsetningen med det digitale forberedelsesarbeidet er at ungdomsaktivister får mulighet til å dele erfaringer og strategier fra deres aktivisme og tilrettelegge for utveksling. Dette vil bidra til at ungdommer selv får utforme programmet til de fysiske samlingene.

b. Regionale workshops med fokus på kampanje- og nettverksarbeid (fysisk del)

Det legges opp til to regionale samlinger i et tryggere 'tredjeland' for totalt 100 ungdomsaktivister fra Libanon, Palestina og Tunisia. De regionale samlingene vil bygge videre på arbeidet som er gjort i prosjektlandene og det digitale forberedelsesarbeidet. Formålet er å bringe ungdom sammen og under tryggere omstendigheter jobbe med fysiske og digitale sikkerhetstiltak, dele erfaringer, og utvikle ungdomsledede kampanjer rettet mot ungdom selv, men også opp mot sivilt samfunn og myndigheter i regionen. Ut ifra dette arbeidet vil det lanseres digitale kampanjer etter at samlingene er gjennomført på ulike digitale plattformer som de selv peker ut. Engasjert norsk ungdom kan delta i kampanjene på disse digitale

OD

plattformene der det er mulig. Målet med disse kampanjene er å øke bevissthet rundt digital sikkerhet og rettigheter, løfte frem og øke respekt for den viktige rollen til menneskerettighetsforkjempere, skape engasjement og motivasjon til menneskerettighetsarbeid. Samlingene vil foregå over tre dager hver og vil bli ledet av GCHR men vil sikte på å bringe inn eksterne aktører, kursholdere, aktivister, sivilsamfunnsorganisasjoner og representanter fra FN som bidrar til å styrke ungdom som aktivister. Eksempelvis digitale sikkerhetsekspert, representanter fra menneskerettighetsfokusede FN-mekanismer, kursholdere på mental helse, og kontaktpersoner fra nettverk og organisasjoner som fremmer beskyttelse for menneskerettighetsforkjempere. Det kan tilrettelegges for at både OD og annen norsk ungdom kan delta på fysiske samlinger.

Både Menneskerettighetsfondet og GCHR har lang erfaring og et bredt internasjonalt og regionalt nettverk innenfor denne tematikken gjennom flere tiår med arbeid opp mot utsatte menneskerettighetsforkjempere. Hensikten er å koble unge og 'nye' aktivister inn i et større nettverk av menneskerettighetsorganisasjoner samt opp mot hverandre. Slik vil de få mulighet til å danne nye nettverk, lære av hverandre og sine mer erfarne kolleger. De vil også få kjennskap og tilgang til et større regionalt beskyttelsesnettverk og apparat for menneskerettighetsforkjempere. Oppfølgingstiltak fra samlingene vil være etableringen av offisielle nettverk, rådgivning og videre oppfølging fra GCHR til deltakere, og støtte til lanseringen av kampanjene i kjølvannet av samlingene. Det vil legges opp til digital interaksjon og delaktighet fra norsk ungdom og prosjektdeltakere under samlingene og kampanjene som utvikles. Eksempelvis deling av innhold via sosiale medier, kobling av brukere via digitale plattformer, og digitale underskriftkampanjer for å styrke påvirkningsarbeid.

Figur II: Enkel arbeidsplan

	Måned 1-6	Måned 7-12	Måned 13-20	Måned 21-26	Måned 27-32	Måned 33-36	Måned 36->
Programutvikling og partnermøter							
Valg av lokale partnere og tilskuddsarbeid							
Prosjektarbeid i Libanon, Palestina og Tunisia							
Digitalt forberedelsesarbeid fra GCHR							
Online kurs og sikkerhetsarbeid fra GCHR							
Regionale workshops organisert av GCHR							
Regional nettverksbygging og lansering av digitale kampanjer							
Avsluttende rapportering og oppfølging							

1.2.3 Kommunikasjonsdel i Norge

Menneskerettighetsfondet ønsker å tilrettelegge for en kommunikasjonsdel i Norge i samarbeid med foreningen [Masahat](#). Foreningen er etablert med formål om å formidle kultur, kunst, historier og kunnskap fra Midtøsten og Nord Afrika, med et spesielt fokus på den arabiske verden. Med støtte av Fritt Ord og Oslo Kommune har Masahat tidligere arrangert *Citizen Academy* som har som mål å tilrettelegge for deltakelse i offentlig debatt for unge immigranter fra den arabiske verden. Prosjektet innebærer blant annet workshops og møter mellom deltakere, samt organisering av kulturelle arrangementer i regi av deltakere selv. Vår daglige leder, Ingeborg Moa, sitter i Masahat sitt rådgivende utvalg.

For Menneskerettighetsfondet sitt program med OD ønsker vi å gi unge arabere i Norge som er tilknyttet Masahat og Citizens Academy, en rolle i å formidle kunnskap og informasjon om programmet og den menneskerettslige situasjonen i Midtøsten. Tanken er at ungdom med bakgrunn fra Midtøsten selv er bedre rustet til å formidle informasjon om situasjonen i Midtøsten til annen norsk ungdom. Derfor ønsker vi å engasjere 3-4 «ambassadører» for programmet og skape digitale møtepunkter mellom dem og deltakerne i programmets regionale samlinger. Det kan tilrettelegges for at disse deltar fysisk på deler av de regionale samlingene. Deretter ønsker vi å bruke disse koblingene til å sende «ambassadørene» på turné til skoler for å snakke om programmet, menneskerettigheter i landene, samt viktigheten og relevansen av Operasjon Dagsverk sitt arbeid globalt i dag. Inngangsporten er at ungdom i Norge og Midtøsten møter mange av de samme digitale utfordringene i sin digitale hverdag.

I tillegg ønsker vi at «ambassadørene» brukes til å skape møteplasser for ungdom som er interessert i tematikken ved å arrangere trygge faglige og kulturelle arrangementer i samarbeid med Masahat og elever engasjert i Operasjon Dagsverk.

1.3 Forventede Endringer

Programmet sitt overordnede mål er at **Ungdomsaktivister i Libanon, Palestina og Tunisia er styrket i sin kamp for menneskerettigheter i en digital verden**. Dette skal bidra til at en ny generasjon ungdomsaktivister er tryggere i sin kamp, og har de nødvendige ressursene og støtten for å effektivt kjempe for menneskerettigheter i regionen. Det er forventet at over 3000 ungdomsaktivister vil være direkte berørt av programmet, og antallet indirekte vil være langt høyere siden ungdom vil videreformidle sin nye kompetanse.² For å oppnå dette planlegger Menneskerettighetsfondet bruke våre tre hovedstrategier. Disse har vi brukt til å fremme og beskytte menneskerettigheter i over 30 år, men planlegger rette disse inn mot ungdommer og deres organisasjoner i Midtøsten; 1) direkte økonomisk støtte til lokale organisasjoner, 2) nettverks- og kapasitetsbygging, og 3) kommunikasjon, påvirkningsarbeid og strategisk alliansebygging. Vår forståelse av endringsprosesser er basert på likeverdig partnerskap hvor vi gir lokale partnere medvirkning og fleksibilitet til å selv definere aktiviteter og indikatorer som skal bidra inn i våre endringsmål (kontribusjonsbasert tilnærming). Derfor har vi ikke definert aktiviteter i vårt resultatrammeverk, men fokusert på outcome og output nivå:

Figur III: Resultatrammeverk

Delmål (Impact)	Outcome	Output
1. Bidra til at det blir tryggere å drive med digital aktivisme i Libanon, Palestina og Tunisia for ungdomsaktivister	1.1. Ungdomsaktivister har bedret ressurser og redskaper til å stå i menneskerettighetskampen lengre (preventivt)	Opp mot 3000 ungdomsaktivister mottar kurs og trening: <ul style="list-style-type: none"> - på digital sikkerhet, beskyttelse av data, trygg kommunikasjon, kryptering, filbeskyttelse og annen digital dømmekraft - av sikkerhetsekspert organisasjoner spesialisert på digital rådgivning, støtte og krisehjelp - av beskyttelsesorganisasjoner, psykologer og sikkerhetsekspert innenfor menneskerettighetsarbeid
	1.2 Ungdomsaktivister kan respondere på digitale trusler og angrep når de skjer (reaktivt)	
	1.3 Ungdomsaktivister har bedre ressurser til å respondere på fysiske trusler og psykososiale konsekvenser knyttet til menneskerettighetsarbeid	
	1.4 Ungdomsaktivister har bedre tilgang til nettverk av organisasjoner som gir rådgivning, støtte og beskyttelse for menneskerettighetsforkjempere	
2. Bidra til at ungdomsaktivister i Libanon, Palestina og Tunisia påvirker samfunnet i en digital menneskerettighet skamp	2.1 Ungdomsaktivister og organisasjoner i Libanon, Palestina og Tunisia promoterer digital sikkerhet og menneskerettigheter	1) Ungdomsledede menneskerettighetskampanjer organiseres lokalt av 6-9 ungdomsorganisasjoner i Libanon, Palestina og Tunisia 2) Flere Ungdomsledede menneskerettighetskampanjer organiseres regionalt på digitale plattformer
	2.2 Ungdomsaktivister i regionen er koblet opp mot hverandre og utveksler kreative ideer og metoder om menneskerettighetskamp	Representanter fra 6-9 ungdomsorganisasjoner og 100 ungdomsaktivister deltar i to regionale workshops og seminarer med deltakelse fra fagfolk, FN-eksperter, internasjonale beskyttelsesnettverk- og organisasjoner.
	2.3 Ungdomsaktivister og deres organisasjoner er sterkere koblet opp mot internasjonale menneskerettighetsmekanismer- og nettverk	
	2.4 Ungdomsorganisasjoner har sterkere organisatorisk og administrativ kapasitet	Kursing, rådgivning og kapasitetsbyggingstiltak for støttmottakere i regi av Menneskerettighetsfondet på områder som økonomi, anti-korrupsjon, organisasjonsstyring, inkludering, kjønn, samt rundebord med norske ambassader

Etter at programperioden er over er det flere faktorer som gjør at programmet promoterer ytterligere og vedlikeholdes videre. Det første er at programmet dreier seg kursing, trening og styrking av aktivister som gjør at de vil ha bedre kapasitet til å kjempe for menneskerettigheter. Denne kapasiteten vil fortsette og bidra til at ungdomsaktivister videreformidler fokus og økt kunnskap videre til andre aktivister. Videre er en sentral del av programmet at ungdomsaktivister blir sterkere knyttet opp mot hverandre, andre regionale og internasjonale organisasjoner, miljøer og fagpersoner. Dette gjør at de får tilgang til eksisterende og dannet nye nettverk av aktivister. GCHR vil tilrettelegge for at det etableres digitale plattformer og andre møteplasser for å vedlikeholde disse nettverkene.

² Dette er et estimat som er beregnet ut ifra forventede kostnader til lokale partnere. Vi har tatt ut lønn og administrasjonskostnader (30%) og estimert at omtrent 50% av prosjektaktivitetenes kostnader går direkte til kursvirksomhet. GCHR anslår USD 60 i kostnad per hode for kursvirksomhet.

1.4 Målgruppen

Målgruppen for dette programmet er nye og eksisterende ungdomsaktivister i alderen 14 til 21 år. På grunn av sosiale, politiske og kulturelle årsaker er det hensiktsmessig å fokusere på deltakere som er i det øvre sjikt av OD sin definerte målgruppe på 13 til 19 år. Den politiske forfølgelsen av menneskerettighetsforkjempere i regionen og truslene de møter i denne kampen, gjør at det er få av de aller yngste som engasjerer seg aktivt i menneskerettighetskamp. Myndigheter, ikke-statlige aktører og deler av offentligheten har en aggressiv og farlig retorikk rundt menneskerettigheter som avskrekker de yngste fra å ta risikoene de møter i denne kampen. På grunn av konservative holdninger til kjønn og likestilling i disse tre landene og for å tilrettelegge for lik deltakelse fra begge kjønn i de fysiske samlingene, er programmet nødt til å øke alderen til målgruppen. Som en følge av Menneskerettighetsfondet sin prioritering av kvinne- og minoritetsledede organisasjoner, vil programmet også etterstrebe å nå målgrupper fra marginaliserte og sårbare grupper. Dette innebærer blant annet etniske, religiøse, kjønns- og seksuelle minoriteter.

1.5 Ungdomsdeltakelse

Det er tilrettelagt for ungdomsmedvirkning i alle programmets tre faser.

1. **Utviklingsfasen:** I denne fasen har Menneskerettighetsfondet hatt en rekke konsultasjoner med ungdomsorganisasjoner som jobber med menneskerettigheter i Libanon, Irak, Tunisia og Palestina for å sørge for at analysen vår og de foreslåtte tiltakene er forankret i ungdomsperspektiver. Målsetningen er å jobbe tett med ungdomsorganisasjoner, og vi planlegger samarbeid med én ungdomsorganisasjon Esom strategisk partner. Det vil si at de vil involveres i utvikling av kriterier for valg av lokale ungdomspartnere i prosjektlandene og selve valget av lokale partnere for å sørge for ungdomsmedvirkning i valg av støttmottakere. Under det digitale forberedelsesarbeidet til GCHR vil det tilrettelegges for at ungdomsaktivister planlegger og utformer selv programmet til de regionale samlingene basert på deres behov og opplevelser som menneskerettighetsaktivister. Under de regionale samlingene er det planlagt ungdomsledet kampanje- og påvirkningsarbeid, og den strategiske ungdomspartneren vil ha en sentral rolle i å koordinere disse aktivitetene for å sørge ungdomsledelse.
2. **Implementeringsfasen:** i den direkte støtten til partnere i prosjektlandene er det tenkt at alle midler skal gå til ungdomsorganisasjoner og prosjektaktiviteter skal utelukkende rettes mot ungdomsaktivister i målgruppen til programmet. Det vil si at alle deltakere av kurs, workshops, treninger og kampanje- og påvirkningsarbeid vil bli rettet mot ungdom. Sistnevnte planlegges ledet av ungdom lokalt i prosjektland. Dette arbeidet vil foregå under bistand og ledelse av ungdomsorganisasjonene. Videre vil Menneskerettighetsfondet legge opp til ungdomsmedvirkning i kommunikasjonen av programmet i Norge gjennom bruk av ungdomsambassadørene i samarbeid med Masahat.
3. **Evalueringsfasen:** Ettersom ungdomsaktivister er målgruppen til programmets aktiviteter vil evalueringen av programmets måloppnåelse bli rettet inn mot disse gjennom spørreundersøkelser og andre tekniske metoder for å vurdere programmets positive endring.

1.6 Risiko- og Sårbarhetsanalyse

Menneskerettighetsforkjempere i dag utsettes for svært høy risiko i sitt arbeid og mange blir trakassert, bøtelagt, forfulgt, kriminalisert, og fengslet for sitt arbeid. Vi anerkjenner denne risikoen og har jobbet med beskyttelsesarbeid i 30 år. Det eksisterer gode tiltak for å adressere risikoen de utsettes for. I vår vurdering av risiko har Menneskerettighetsfondet identifisert risiko, og vurdert sannsynlighet og konsekvens av disse før tiltak er implementert. Derfor vil foreslåtte tiltak redusere både sannsynlighet og konsekvens av disse. Menneskerettighetsfondet har en egen risiko- og sårbarhetsanalyse for hele vår operasjon, og denne kan ettersendes ved behov.

Figur IV: Risiko- og sårbarhetsanalyse

RISIKO	Sannsynlighet /Konsekvens	TILTAK
Ungdomsdeltakere utsettes for fysiske og digitale angrep og trusler i løpet av prosjektperioden	Høy / Middels	NHRF har lenge jobbet aktivt med sikkerhetsarbeid overfor støttemottakere. Det har blitt utarbeidet retningslinjer for sikkerhet som alle støttemottakere mottar og må lære seg kjenne. Sikkerhet er en overordnet prioritet for hele programmet og deltakere vil få kapasitetsbygging fra GCHR og SMEX gjennom programperioden, ha tilgang til 24/7 rådgivning om sikkerhetstiltak, og tiltak på fysisk samt digital sikkerhet vil adresseres kontinuerlig i dialog med støttemottakere.
Vanskelig å identifisere ungdomsorganisasjoner som møter våre krav til støtte	Lav / Høy	NHRF har et bredt nettverk i regionen og internasjonalt omkring menneskerettighetsarbeid. Vi vil jobbe tett med strategiske partnere for å sikre at vår utlysning spres i relevante fora, og utvise fleksibilitet der det vurderes som strategisk fordelaktig.
Arbeid med mindre organisasjoner med lav kapasitet fører til gjennomgående svakere programresultater	Lav / Høy	Kapasitet og potensiale for organisatorisk vekst vurderes i partnervalg, NHRF har et omfattende kapasitetsbyggingsprogram for lokale partnere, og vi tilrettelegger for endring og reallokering av midler ved behov
Anklager mot støttemottaker eller ifm. prosjektaktiviteter (seksuell trakassering, diskriminering)	Middels / Middels	NHRF har et særlig fokus på «safeguarding», dvs. arbeid mot diskriminering og trakassering i organisasjoner og har retningslinjer på dette, 'Code of conduct', samt kjønn og likestilling. Dette adresseres i kapasitetsbygging, kontrakter og prosjektplanlegging med partnere.
Kriminalisering av menneskerettighetsforkjempere og støttemottakere	Middels / Middels	NHRF og GCHR har et nettverk av og tilgang til juridisk støtte inkludert midler til aktivister som har behov for advokatbistand. I tillegg vil vi være fleksible og tillate reallokering av lokale midler til juridiske kostnader ved behov.
Korrupsjonssak hos støttemottaker	Middels / Middels	Vi bruker mye tid på antikorrupsjonsarbeid og det er en viktig del av valg av støttemottaker, saksbehandling, og prosjektoppfølgningen vår, inkludert kapasitetsbygging for støttemottakere. Størrelse på tilskudd avhenger av mottakers kapasitet og kontekst, og kapasitetsbyggings tiltak på økonomisk styring vil tilrettelegges hver støttemottaker.
Manglende tilgang til prosjektland (særlig Palestina)	Middels / Lav	NHRF har jobbet i flere land der det er utfordrende med tilgang. Vi har utviklet gode rutiner med blant annet bruk av lokale konsulenter og digital oppfølging ved behov. Vi vil ha dialog med lokale samt norske organisasjoner for å legge til rette for besøk.
Midler fryses eller blir tapt som følge av restriksjoner på internasjonale overføringer	Lav / Middels	Tiltak mot dette er bruk av 'fiscal sponsor', økt oppfølging av støttemottakere og juridiske rammeverk, økt påvirkningsarbeid internasjonalt rundt innstramming på sivilsamfunn.
Manglende ungdomsdeltakelse fra særlig unge kvinner i regionale samlinger grunnet konservative holdninger i opprinnelsesland	Lav / Middels	Oppholdet vil tilrettelegges og ressurser øremerkes for at unge kvinner kan delta, og i enkelte tilfeller kan det vurderes deltakelse fra foresatte. I tillegg vil deltakelse være anonymt, og det vil tas begrenset med bilder.

1.7 Budsjett³

Budsjett				
	2024	2025	2026	2027
Overføring til GCHR	1 860 000	1 860 000		
Overføring til Masahat	150 000	150 000		
Overføringer til Ungdomsorg	250 000	250 000		
Overføring til SMEX(Digital sikkerhet)	200 000	200 000		
Lønn Koordinator	700 000	700 000	700 000	350 000
Kommunikasjon	125 000	125 000	125 000	
Overføringer til lokale organisasjoner	2 932 146	2 932 146		
Reise	150 000	150 000	150 000	
MEL	25 000	25 000	50 000	
13 % Admin	830 979	830 979	133 250	45 500
Totalt per år	7 223 125	7 223 125	1 158 250	395 500
Totalt alle år	16 000 000			

1.8 Monitorering, Læring og Evaluering (MEL)

Menneskerettighetsfondet har gode rutiner og prosesser for monitorering, læring og evaluering (MEL). MEL systemet vårt er hovedsakelig bygget opp rundt resultatrammeverket for vårt

³ Lønn koordinator posten inkluderer lønn, arbeidsgiveravgift og pensjon. 13% Admin inkluderer lønn til daglig leder og økonomileders involvering i prosjekt, kontor og IKT kostnader, samt eventuelle konsulentkostnader.

globale arbeid. Dette MEL systemet forsøker å fange essensen av vårt arbeid, endringer som gjøres av våre støttemottakere, og har lærings- og evalueringsrutiner integrert inn i systemet for å promotere en kontinuerlig styrking av vårt arbeid. Vi bruker prosjektdatabasen INDUCT hvor all prosjektrelatert saksbehandling og kommunikasjon foregår med hensyn til våre behov for digital sikkerhet og personvern. Dette redskapet muliggjør kvantitativ og kvalitativ informasjonsinnhenting og evaluering. Menneskerettighetsfondet fokuserer ikke kun på tall og kvantitativ informasjon i måten vi forstår endringsteori, men bruker narrative og kvalitative metoder for å formidle positiv endring som følger av vår støtte til lokale organisasjoner. I tillegg er prosjektbesøk av vår stab og lokale konsulenter en viktig del av oppfølgingsarbeidet av våre partnere. Vi vil bygge videre på våre vårt MEL system for dette programmet. De planlegges som følgende:

- Videreutvikling av resultatrammeverket og rette datainnsamling rundt indikatorene der
- Integrering og tilpasning av resultatrammeverket inn i prosjektdatabasen INDUCT for å samle inn relevant, nøyaktig og kontinuerlig informasjon om prosjektets måloppnåelse i henhold til vår overordnede strategi og satsningsområder (kapasitet, kjønn, likestilling, o.l.)
- Gjennomføre undersøkelse av status på lokale partnere samt prosjektdeltakere ved prosjektoppstart (baseline), underveis, og ved avsluttet prosjektperiode (endline)
- Årlige kvalitativ og kvantitativ behovsundersøkelse for å måle status på støttemottakere og prosjektmåloppnåelse, samt for å skaffe jevnlig tilbakemelding fra lokale partnere på samarbeidet med oss. Dette er et standardisert verktøy som gjennomføres for alle våre partnere globalt, men som vil tilpasses dette programmet.
- Hver støttemottaker vil motta rådgivning, oppfølging og kursing for å styrke deres organisatoriske, administrative og økonomiske kapasitet.
- Halvårlige og årlige finansielle og narrative prosjektrapporter fra støttemottakere
- Jevnlige besøk fra Menneskerettighetsfondet sine representanter og programmets koordinator til strategiske og lokale partnerorganisasjoner i prosjektland. Det planlegges for at programmets koordinator vil periodevis jobbe fra Libanon ved GCHR sitt kontor for å være delaktig i planlegging og gjennomføring av prosjektaktiviteter.

Menneskerettighetsfondet er en fleksibel giverorganisasjon som jobber i partnerskap og samarbeid med støttemottakere. Derfor vil rapporteringskrav tilpasses de lokale partners sikkerhetssituasjon og organisatoriske kapasitet. Avslutningsvis planlegges det å teste ut nye og innovative metoder for å styrke vårt MEL arbeid. Dette vil være tilpasset programmet og kompleksiteten av å måle endringsprosesser ved menneskerettighetsarbeid.

Del 2) Søkende Organisasjoner

2.1 Menneskerettighetsfondet

[Menneskerettighetsfondet](#) ble opprettet i 1988 og sprang ut av norske sivilsamfunnsorganisasjoner, akademia og fagforeninger. Etablert som en fleksibel og ubyråkratisk donor, har vi gjennom årene kunnet støtte målrettede tiltak uten mellomledd eller tidkrevende prosedyrer, ofte i politiske sensitive kontekster. Derfor opptre Menneskerettighetsfondet som en sterk og modig bidragsyter i kampen for menneskerettigheter, og har i løpet av sitt engasjement bygget opp betydelige nettverk av relevante aktører, både internasjonalt og lokalt. I dag er vi fortsatt forankret i norske sivilsamfunnsorganisasjoner som støtter menneskerettigheter. Våre eierorganisasjoner og styremedlemmer er Amnesty International Norge, Landsorganisasjonen (LO), Norsk Senter for Menneskerettigheter (SMR), Mellomkirkelig Råd, og Atlas Alliansen. Støtte til menneskerettighetsarbeid er rettet inn mot følgende tematiske områder:

1. Arbeid mot straffefrihet og for rettighetstilgang
2. Arbeid mot diskriminering, ulikhet og marginalisering
3. Beskyttelse av menneskerettighetsforkjempere og retten til å forsvare rettigheter

Sistnevnte er mest relevant i programmets sammenheng og Menneskerettighetsfondet har over 30 års erfaring med støtte til prosjekter som tar sikte på å avverge umiddelbar risiko eller gi øyeblikkelig hjelp til menneskerettighetsforkjempere. Det er særlig fokus på prosjekter som beskytter kvinnelige menneskerettighetsforkjempere samt fra sårbare og marginaliserte grupper. Menneskerettighetsfondet mottar støtte hovedsakelig fra Utenriksdepartementet gjennom 4-årige rammeavtaler, men vi mottar også bidrag fra andre institusjonelle givere og bidrag fra våre eierorganisasjoner. Det årlige budsjettet for 2022 er på NOK 58 505 607. Staben består av 23 årsverk fordelt på vårt kontor i Oslo og Bogota, og i tillegg har vi fem lokale konsulenter i våre prioriterte land som er kvalifiserte menneskerettighetsaktivister med bred erfaring fra arbeid med grasrotsorganisasjoner. Søknaden til Operasjon Dagsverk er en del av Menneskerettighetsfondets langsiktige ambisjon om å styrke vårt arbeid på ungdomsorganisasjoner med fokus på menneskerettigheter.

2.2 Gulf Center for Human Rights

[Gulf Center for Human Rights \(GCHR\)](#) ble etablert i 2011 i kjølvannet av den arabiske våren av menneskerettighetsforkjempere fra Gulf-regionen. GCHR arbeider med støtte og beskyttelse av menneskerettighetsforkjempere i Midtøsten, og prosjekt som bidrar til å promotere og respektere menneskerettigheter i regionen. Arbeidet deres består av direkte beskyttelsesarbeid for utsatte aktivister og menneskerettighetsforsvarere, dokumentasjon av menneskerettighetsbrudd, koble aktivister opp mot FN-mekanismer, kursing og trening av aktivister, og kampanje og påvirkningsarbeid. Staben deres er basert i Libanon og består av 12 ansatte. Både styre og ansatte består selv av en rekke erfarne og profilerte menneskerettighetsforkjempere og aktivister. GCHR har et årlig budsjett i 2022-23 på ca. 5,5 mill. NOK. Deres finansielle bidragsytere består blant annet av flere store internasjonale giverorganisasjoner og foreninger, FN, den Europeiske Kommisjon og sveitsiske Utenriksdepartementet. GCHR har vært en støttemottaker for Menneskerettighetsfondet siden 2017 og har i dag et pågående prosjekt støttet av oss. Prosjektet innebærer å bringe 30 profilerte menneskerettighetsforkjempere fra Midtøsten og 30 diplomater fra «vennligsinnede» ambassader i regionen sammen til en workshop for å diskutere økt samhandling og videreutvikling av EUs retningslinjer for beskyttelse av menneskerettighetsforkjempere. Målet er å styrke EUs beskyttelse av og støtte til risikoutsatte menneskerettighetsforkjempere. Dette er den tredje gangen GCHR implementerer et prosjekt støttet av oss som innebærer å koble menneskerettighetsforkjempere opp mot beskyttelsesnettverk, FN-mekanismer og spesialrapportører og ambassadeansatte. De har et svært godt nettverk og er tett koblet opp mot beskyttelsesnettverk og organisasjoner innenfor fysisk og digital sikkerhet for aktivister.